

זמני שבת קודש

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות
17:37	17:14	16:14
17:42	17:18	16:13
17:34	17:11	16:11

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

יוונים מול מכבים

היוונים רצו לעקור תורה מישראל בדיוק כמו שהיום יש כאלה שרוצים לעשות כן

מתנת ההודאה

בהתרגשות אין קץ ובשמחה חובקת לבבות, אנו ניצבים ועומדים רגע לפני כניסתנו לימים המאירים והמשמחים, המרוממים והמרגשים, ימי החנוכה. בעיני רוחנו צופים אנו בשלהבות המרצדות מהפתילות המבצצות מכוסיות השמן, את אוזנינו מענגות נעימות 'מעוז צור' ושירת 'על הניסים' נרגשת, ובאפיונו כבר עולה ריח הסופגניות המקפצות בשמן, משמיעות קול פצפוף עליז. ימי החנוכה כבר כאן, משרים עלינו את אווירתם השמחה, ממלאים את ליבנו באושר והודאה.

מתוך הבנה על גודל הנס שנעשה לאבותינו בימים ההם בזמן הזה, מתוך התבוננות על רחמיו של אבא שבשמים עלינו כאשר הצר היווני הציק לנו, מתוך מיקוד מבט אל הנס הנפלא במסגרתו חלשים הביסו גיבורים ומעטים ניצחו רבים - גואה בלבו של כל יהודי התודה לה', והוא נרגש לנצל את ההזדמנות להודות לבורא עולם על חסדיו עימנו בכל עת.

כי כאשר ניצבה קבוצה קטנה של יהודים חלושי גוף מול לגיונות משוריינים - רק נס שמימי הביא לנצחונם של הראשונים ולמפלתם של האחרונים. והנס הזה לא היה נס חד פעמי, אלא הוכחה ניצחת על כך שאנחנו בניו האהובים של בורא עולם, שהפך את מערכות הטבע, שינה את התוצאה ההגיונית, הוביל את הקרבות באורח ניסי - בדרכו לניצחון כה גדול ומופלא!

כלומר, חנוכה לא היה נס לשעתו, מקרה יחיד ונדיר. חנוכה הוא ההוכחה, שהיהודי לעולם אינו ניצב בצרתו לבדו, אלא שבכל עת ובכל שעה, מול כל קושי וכנגד כל התמודדות, ידו של בורא עולם אביו שבשמים עמו, מחזקת אותו, תומכת בו, ומובילה ליציאתו מאפילה לאורה ומחושך לחיים מוארים ושמחים. חנוכה הוא דוגמא ומשל לכך שגם כשהסיכויים נראים אבודים או כשההגיון אומר שלא ניתן להיחלץ מצרה - עדיין בורא עולם הופך עולמות למען כל יהודי, משדד את מערכות הטבע עבורו ולטובתו.

(הרב אשר קובלסקי)

אותיות יונים, והצ' - הם לא צדיקים. כאן נלחמים אנו כבר ארבעים שנה להוציא את הקדושה מהטומאה שבלעה אותה, לחטוף מהסט"א את אשר פריצי עמנו זממו והצליחו, להעביר על דתם רבבות ילדי ישראל. כל מוסד תורה בארץ הוא מוסד שקם להלחם ביוונים וגם בענין זה של המלחמות, יש "בימים ההם בזמן הזה". התקשורת לכל סוגיה, בחסות הבג"ץ וחוגי וקרנות השמאל, רודפים את בני הישיבות כל זמן ובכל כלי שרק יוכלו, כי כל מטרתם היא לעקור חלילה תורה מישראל, להלחם בתורה.

וכמו הימים ההם בזמן הזה, נלחמים אנחנו מעטים מול רבים, טהורים מול טמאים, חלשים מול גיבורים, וה' יהיה בעזרנו, כי אין חכמה ואין תבונה ואין עצה נגד ה'! (משלי כא) צריך להבין ולדעת, כי אין כח בעולם שיכול לעמוד מול התורה, והניצחון שלנו מול היוונים זה להתחזק בלימוד התורה עוד ועוד, וזה הניצחון שלנו מול היוונים.

איזה ניסים נעשו לנו כאן בארץ, וללא ספק בגלל לומדי התורה, שהם שומרי העיר האמיתיים. בדרום ובצפון, אנחנו הולכים כעירי, כמוראש בקיר. בדרום שנים על גבי שנים שטח פתוח שטח פתוח, ולאחרונה זכינו לסבב נוסף של ניסים 460 טילים ונהרגו שני ערבים. איזה ניסים גלויים! לא קשה להעריך כמה הרוגים היו, אם ח"ו היו זורקים כאלה טילים על ארצות באירופה. האוטובוס שהיה אמור להיות מלא בחיילים התרוקן קודם מיושביו, והטיל הרג את הנהג הנכיר. במלחמת המפרץ נפלו 39 סקאדים, כעשר טון חומר נפץ, רחוב שלם אפשר לפוצץ בזה, ונהרג רק אחד, מחלל שבת להכעיס. ובערב הסעודית סקאד אחד הרג מאה חיילים. בכל פיגוע שנעשה בחו"ל שומעים על המון הרוגים, ה' ירחם וישמור, וכאן בארץ כל נפש יהודית יקרה אבל ניכרים חסדי שמים. כך עשרות עשרות של פיגועים מפיגועים שונים. בזכות מה זה? בזכות לומדי התורה שמגנים על עם ישראל, בזכות תלמודי התורה, הישיבות הקטנות והגדולות, הכוללים ובתי המדרשות, זכות זו שומרת עלינו. אין לזה הסבר טבעי זה רק בזכות לימוד התורה שיש כאן בארץ הקודש.

שנזכה להתחזק בתורה ומצוות!

מתוך דרשתו השבועית של הר"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

השבוע אנו נכנס לימים קדושים וטהורים, ימי החנוכה. בתפילה וגם בברכת המזון אנחנו מודים על הנסים ועל הגבורות שנעשו לנו אז, בימים ההם בזמן הזה. מה רצו היוונים מעם ישראל? "כשעמדה מלכות יון הרשעה, להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך". יש חג נוסף, שבו אנחנו מודים על הניסים ועל המלחמות, ובחג זה אנחנו אומרים "כשעמד עלינו המן הרשע, ביקש להשמיד להרוג ולאבד כו'". יש הבדל מהותי, בין היוונים להמן הרשע, היוונים הרשעים בשנאתם לתורה, רצו לאבד את הרוחניות שלנו, להשכיחם תורתך, המן לא הסתפק בזה, הוא רצה להשמיד להרוג ולאבד, שלא יזכר שמו עוד.

המן הוא משורש עמלק, נשבע הקב"ה, שאין שמו שלם ואין כסאו שלם עד שימחה דמעו של עמלק. כמו שכתוב "כי יד על כס י"ה מלחמה לה' בעמלק מדור דור". במקום שם הוי"ה שלם כתוב רק שם י"ה, ולא כתוב כסא אלא "כס".

מה היה חטאו של עמלק? אשר קרן בדרך, קיר את עם ישראל מהאמונה היוקדת שהיתה להם בקב"ה. כשיצאו ממצרים, לאחר שראו השגחה פרטית בכל צעד ושעל שלחם, וראו איך הקב"ה גוזר ומקיים אומר ועושה, ניסים גלויים ומידה כנגד מידה במצרים הרשעים. עד שבאו ליד הים ויאמינו בה' ובמשה עבדו באמונה שלמה. וכל העולם שמעו ויראו וידעו כי ה' הוא המלך. אך עמלק הרשע לא יכול לסבול את זה, והוא בא להלחם בישראל, והיה מוכן בשביל זה להכוות ולהרג, ובלבד לקרר האמונה של ישראל.

המן מזרע עמלק, איך מוחים את עמלק? בפורים שמחים בה' ובישועתו, כל ישראל עליזים ושרים בשמחה, כך מוחים את עמלק. עמלק רצה לקרר אותנו, לשבור את עם ישראל? נהפוך הוא! אנו נשמח בהשם! בחנוכה ביקשו להשכיחם תורתך, "וחושך" זה גלות יוון, שהחשיכה את עיניהם של ישראל, שציוו לכתוב על קרן השור אין לנו חלק באלוקי ישראל ח"ו. ואיך נלחמים בהם? איך מנצחים את היוונים? כנגד "להשכיחם תורתך" על ידי שמתחזקים בלימוד התורה. מרבים אנחנו באור התורה! באור האמונה! באור התשובה! מדליקים אנו נרות בבתיים בחצרות ובלבבות, את האור של הקב"ה.

הישיבה שלנו ישיבת אור דוד, כאן בישיבה מרבים את אור התורה, מלחמת קודש לנו עם הציונים, ציונים

זכות החיזוק והקריאה בעלון

לעילוי נשמת שלמה בן ג'ון ג'ון, סגילית בת חנה, חן בן חיה, יואב בן חנה

להצלחת אסף בן חיה, רועי בן דינה, אלעד בן עמה, אלדד בן ירדנה

לרפואת ישראל מאיר בן מלכה, שלמה בן שמחה, צורי בן רחל, יהושע בן גאולה

לזש"ק בנימין בן חסיבה, אלדד בן חוה, ספיר בת עליזה, לילך בת עליזה

גם אתם רוצים להקדיש זכות של אלפי עלונים להצלחה, לרפואה, לזש"ק או לעילוי נשמת יקירכם?

התקשרו עכשיו:

03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

מוסר כליות

הרופא נטל מידי את נוסח הברכה, השפיל את עיניו לכתב ואמר אותה מילה במילה.

"אל תדאג ד"ר קליין", אמרתי לו באמונה אמיתית, "כשיהיו לנו בשורות טובות בקשר לתפקודן של הכליות, נבוא בסייעתא דשמיא לספר".

שוב, כמו פעמים רבות מדי בשבועיים ההם, החלו הטלפונים לעסקני הרפואה. התייעצנו עם הרב רגובר מאגודת עזר מציון מה עוד עלינו לעשות, והוא אמר שהרפואה הנפרולוגית שעיימה התייעצנו היא מומחית בתחומה וגם ד"ר קליין מנהל הטיפול נמרץ הוא רופא גדול ואחראי, ובכל אופן אם אנו מעוניינים ניתן לעשות השתדלות נוספת ולהעביר את תוצאות בדיקת הסיטי. שנערכה בתחומי בית החולים למומחה גדול נוסף על מנת שיתן חוות דעת נוספת. המרץ להשיג את תוצאות הבדיקה עם הזמן הדוחק החל. הרופאים לא כל כך הבינו את הצורך הגדול לאחר שהמצב לדעתם כה ברור ובלתי ניתן לשינוי, אבל אנו, אמונים על חובת ההשתדלות נעזרנו בעסקנים מתוך בית החולים ובכל מי שניתן על מנת לקבל את הדיסקים עם תוצאות הבדיקה המבוקשת. בשלב הסופי של ההשתדלות המתנו בעמדתה של אחת הפקידות שאמורה היתה לצרוב ולהציא עבורנו את הדיסקים הנדרשים.

באותם רגעים היה עמי החברותא המסור שלי, שכמדי יום הגיע לבית החולים על מנת ללמוד עמי בחברותא בתוככי בית החולים עצמו. היינו לומדים מאחורי דלתות טיפול נמרץ או פגית בית החולים יום אחרי יום כבר שבועיים תמימים. בתוך רגעי ההמתנה פנה אלי לפתע החברותא ואמר: "יושבים כאן שני יהודים ושמים מבטחם ברופאים קרוצי חומה בוא ניסע לבני ברק למעונו של שר התורה הגאון הגדול ר' חיים קניבסקי ונבקש את ברכתו".

התבוננתי בו בפליאה עצומה. אני? לבני ברק? עכשיו? הרי כבר שבועיים שאני עוזב את בית החולים ואני מתרוצץ בין המחלקות השונות ונע בין תקווה לפחד משתק. אבל החברותא לא הרפה, ולבסוף מצאתי את עצמי בדרך לבית הגדול שברחוב רשב"ם.

היתה זו שעת ערבית כשהגענו לביתו של ר' חיים הבית המה אנשים מכובדים וחשובים והגאון ר' חיים עמד לצאת לבר מצוה של אחד מנכדיו. נדחקנו גם אנו פנימה והגענו קרוב לרב. מרוב התרגשות לא הצלחתי לשלוף את הדף שהכנתי בדרך ובמקום זאת מצאתי את עצמי מספר בקצרה על מצבה הקשה של רעייתי ומבקש ברכה. ר' חיים ביקש את השם המלא ובירך בפה קודשו: "רפואה שלמה".

"הרופאים אומרים שהכליות לא יעבדו", ציינת,

היה זה בערב חנוכה של שנת תשע"ד, כותב בעל המעשה אברך תלמיד חכם ואיש אמונה, חנוכה- ימים גדולים של ניסים.

רעייתי, אם למספר קטנטנים, אושפזה בבית החולים בעקבות סיבוך לפני לידה. היה זה בשלב מוקדם למדי והרופאים ואנו קיוונו לנס.

ליל שבת. רעייתי הובהלה באופן פתאומי אל חדר הניתוחים. לאחר ניתוח חירום נולדה לנו בחסדי שמים בת זעירה, פגית במשקל של מעט פחות מק"ג. בעוד הפגית הקטנה נלחמת על נשימתיה הראשונות באינקובטור הגדול שבפגית בית החולים, נאבקה רעייתי על חייה במחלקת טיפול נמרץ של אותו בית חולים, כשמערכות חיוניות בגופה מגיעות כמעט לקריסה. היא הובהלה לחדר הניתוחים שלוש פעמים תוך שבוע אחד במטרה לייצב את מצבה. כל עם ישראל היה שותף איתנו בתפילות, בקבלות ובחיוזקים שנעשו לרפואתה של היולדת והילדה. התינוקת החלה להתאושש ולעלות מעט במשקלה בדרך נס, ואילו מצבה של רעייתי היה קשה והחל להתייצב רק לקראת סוף השבוע השני לשהותנו בבית החולים.

בזאת חנוכה, לאחר שהתעוררה, הורשו ילדיי להיכנס לביקור קצר וראשון במחלקת טיפול נמרץ. היה זה מעמד מרגש ומטלטל עד דמעות. ילדיי חיברו שיר מיוחד לאימם, וכשאחת האחיות ביקשה להסות אותם התעברה העובדת הסוציאלית שהתלוותה לביקור ואמרה: "הניחי להם". באותם רגעים עוד לא ידעתי מדוע חרגו מהכללים הנוקשים של מחלקת טיפול נמרץ, אבל אז בסיומו של הביקור המרגש נקראנו בדחיפות לחדרו של מנהל טיפול נמרץ ד"ר קליין.

"אומנם רעייתך יצאה מכלל סכנה", הסביר לי ד"ר קליין ככובד ראש, "אבל אני מצטער לבשר לך שכליותיה נפגעו באופן בלתי הפיך". התבוננתי בו באלם, הוא נטל עט ודף ושרטט על גביהם ואמר: "זה חתום וברור אין שום סיכוי בעולם לשינוי. תכינו עצמכם לדיאליזות ולהשתלת כליה עתידית באם תמצאו תורם מתאים".

לאחר רגעי ההלם והבכי כשהתחלתי לאסוף את עשתונותיי האבודים, אמרתי לד"ר קליין: "אבל יש עוד משהו שהייתי רוצה שתעשה למענה".

הרופא הביט בי בעניין ושאל: "מה?"

ואני השבתי: "שתאמר פעם אחת את ברכת אשר יצר, הברכה שנתקנה להודות על פלאי הבריאה הבלתי נתפסים שאף מכונת דיאליזה לא מצליחה לחקות".

הרופא שאל: "זה לא מזיק?"

ואני השבתי במילות הרגע ההוא: "זה לא בלתי הפיך..."

אחוז כולי ביראת אותו הרגע.

רב-חיים התבונן בי במבטו הטהור ואמר "תלמד פרק אלו טריפות".

הוספתי ושאלתי, כשנכדו של הרב חוזר על שאלתי באוזניו: "האם יש עניין ללכת לשאול מומחים יותר?"

הגאון רב-חיים הסתכל בנכדו ואמר בזו הלשון: "אני נתתי לו עצה טובה יותר".

ירדנו החברותא ואני לבית הכנסת לדרמן ופתחנו מיד בלימוד משותף של פרק "אלו טריפות". היה זה יום חמישי. יום שישי והשבת שלאחריו לא הצביעו על שינוי כלל. תחזיות הרופאים החלו להתממש והעתידי נראה קודר. הרגליים החלו להתנפח ושום נוזל לא נוקז מהגוף, והצוות הרפואי החליט להתחיל בדיאליזה על כל המשתמע מכך. מי שלא היה שם לא יודע להעריך ולהבין את משמעותה של ברכת "אשר יצר".

"זה חתום וברור, אין שום סיכוי בעולם לשינוי, תכינו עצמכם לדיאליזות ולהשתלת כליה..."

לקראת שבת חילקנו בין כל בני המשפחה את פרק "אלו טריפות", כפי שיעץ לנו הגר"ח קניבסקי. במוצאי שבת עוד לא הסתמן אף שינוי. התמוגגנו כולנו בדמעות, בכיות ותפילות, מייחלים לישועת ה'. והנה, לאחר מספר דקות החל הנס. מעט מעט. בתחילה יצאו מעט נוזלים מהגוף, ויום לאחר מכן עוד מעט. שיפור מה החל להסתמן.

יום למחרת בא בריצה מנהל הטיפול נמרץ: "שמעתי שקרה נס", הוא אמר לי, "באתי לראות". ותוך כדי דיבור שלף מכיסו את ברכת "אשר יצר" שקיבל ממני כמה ימים קודם לכן, כנראה שזה לא רק "לא מזיק" אלא גם מועיל...

המשכנו בחיוזק האמונה בבורא יתברך בתפילות ובמעשים טובים, והשיפור אט אט קרם עור וגידים מול עינינו. לאחר מספר חודשים הופסקו הדיאליזות. נס המוגדר ברפואה כנגד הטבע, כאשר לרוב כשמתחילים בדיאליזות זוהי דרך אל חווה, לכל החיים או עד להשתלת כליה מוצלחת. במהלך החודשים הבאים ציינו באוזנינו מספר רופאים: "תדעו שזה מקרה שאיננו מבינים". וד"ר קליין מנהל טיפול נמרץ שאילוי הגענו לספר אמר: "זה ממש לא לפי התוכנית..."

בחסדי שמים המצב הלך והוטב, ואנו מוסיפים להתפלל ולבקש על המשך הנס לבריאות שלמה בתוך שאר חולי ישראל. איך אמרה לנו העובדת סוציאלית של בית החולים: "תשאלו את הרב מה עוד ללמוד, יש לנו כאן עוד חולים..."

(הרה"ג רבי מיכאל בוגנים שליט"א)

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב צבי נקר
נכנסו לאתר 'שיבת אור דוד'

חנוכה בערב שבת ובמוצאי שבת

א. טוב ונכון שבערב שבת חנוכה יתפלל מנחה ורק אחר כך ידליק נרות חנוכה, והטעם בזה מפני שתפילת מנחה נתקנה כנגד תמיד של בין הערבים ונר חנוכה הוא זכר לנס שנעשה במגורת בית המקדש שהיו מדליקים אותה לאחר קורבן התמיד של בין הערבים.

ב. כל זה דווקא לכתחילה אם יכול להתפלל ורק אז להדליק נרות חנוכה, אולם אם אינו מוצא מנין מוקדם אין להתפלל ביחידות בשביל דבר זה, אלא ידליק נרות חנוכה ורק אז ילך ויתפלל מנחה עם הציבור, שכן תפילה בציבור ערכה גדול מאד.

ג. בערב שבת חנוכה אין להקדים ולהדליק את נרות החנוכה הרבה לפני כניסת השבת, אלא מדליקים את נרות החנוכה סמוך להדלקת נרות השבת.

ד. יש להקדים ולהדליק קודם את נרות החנוכה ורק אז להדליק את נרות השבת, ואם הזמן מצומצם וכבר קרוב הזמן של שקיעת החמה יכולה האשה להדליק נרות השבת מיד לאחר שהדליק הבעל את הנר הראשון של החנוכה אע"פ שהבעל ממשיך להדליק את שאר נרות החנוכה.

ה. אם טעו והדליקו נרות השבת לפני נרות החנוכה, לפי מנהג הספרדים ועדות המזרח אין בזה שום בעיה ואפשר להדליק את נרות החנוכה, כיוון שמעיקר הדין אין האשה מקבלת שבת בהדלקת הנרות (וטוב שתתנה פעם אחת בשנה שהיא לא מקבלת שבת בהדלקת הנרות), ולמנהג האשכנזים שמקבלות שבת בהדלקת הנרות אין לאישה להדליק נרות חנוכה אלא אדם אחר ידליק את הנרות.

ו. יש לתת בערב שבת חנוכה הרבה שמן בנרות חנוכה וכן אותם שמדליקים בנרות שעה יש לתת נרות שדולקים הרבה זמן יותר מחצי שעה, מכיוון שהשיעור שנרות חנוכה צריכים לדלוק הוא חצי שעה מצאת הכוכבים, ובערב שבת מדליקים כעשרים דקות לפני שקיעת החמה, ולכן יש לתת כמות שמן או נר שיספיקו לדלוק, ואם אין לו אפילו כמות שמן לנר אחד שידלוק עד כחצי שעה אחר צאת הכוכבים או מי שמדליק בנרות ואין לו נר אחד גדול שיספיק לדלוק עד כחצי שעה אחר צאת הכוכבים ידליק את נרות החנוכה בלי ברכה.

ז. בנרות חנוכה יש לנו כלל "הדלקה עושה מצוה" היינו שעיך המצוה הוא מעשה ההדלקה, ולכן אם הדליק את נרות החנוכה ואחר כך מיד כבו הנרות אין צריך לחזור ולהדליק את הנרות מחדש, שהרי עצם זה שהדליק את נרות החנוכה יצא ידי חובתו, אולם מצוה מן המובחר לחזור ולהדליק את הנרות אם כבו בתוך החצי שעה לאחר הדלקתו, ולא יברך על ההדלקה השנייה, ולכן אם בערב שבת כבו הנרות קודם שקיעת החמה אין צריך מן הדין לחזור ולהדליק את הנרות, ומכל מקום טוב להחמיר ולחזור ולהדליק בלא ברכה אם עדיין לא קיבל שבת, אבל אם כבו סמוך ממש לשקיעת החמה אין לחזור ולהדליק מפני שיש חשש שכבר נכנסה שבת ואין להדליק אש בבין השמשות.

ח. במוצאי שבת בבית הכנסת יש להדליק קודם נרות חנוכה ורק אז עושים הבדלה כדי לאחר את יציאת השבת כמה שיותר (ואע"פ שהמדליק את נרות החנוכה הוא מדליק אש ובכך הוציא שבת, מכל מקום שאר הציבור אינם יוצאים ידי חובה בהדלקה בבית הכנסת ולכן עדיין נשארים בקדושת שבת), וגם יש בזה יותר פירסומי ניסא שכן אם ידליקו לאחר ההבדלה הרי חלק מהציבור ילכו לבתיהם ובכך מתמעט פרסום הנס, אולם בביתו של כל אדם יש לעשות קודם ההבדלה ורק אחר כך ידליק נרות החנוכה, כיוון שתדיר ואינו תדיר, קודם. לכן הבדלה שהיא תדירה טפי קודמת לנרות חנוכה (וכאן אין פרסום הנס יותר וכן אין שייך כאן לאחר יציאת השבת שבכך שמדליק נרות החנוכה הרי הוא מוציא שבת, ולכן הבדלה קודמת).

ט. מי שמחמיר ומוציא שבת כדעת רבנו תם יש לו גם במוצאי שבת חנוכה לעשות כן, וידליק נרות חנוכה רק לאחר שתצא שבת לפי רבנו תם.

י. אם נשאר השמן ביום השמיני (וכן בשאר הימים) עושה מדורה ושורף את השמן בפני עצמו, והוא הדין לפתילות החנוכה שאסור לזרוקן אלא עושה מדורה ושורפם (ויש כאלו שמניחים אותם עד שריפת החמץ ושורפים ביד עם החמץ), וכל זה דווקא שכבו הנרות בתוך החצי שעה ונשאר השמן, אבל אם כבר דלקו הנרות חצי שעה ונותר השמן בנרות אין צריך לשרוף את השמן, ומותר להשתמש בו לשאר דברים, ויש אומרים שאדם שנותן בסתם את השמן (בלי לפרש את כוונתו) אז נאסר כל השמן ששם לצורך הדלקת הנרות ואפילו אחר שדלקו הנרות חצי שעה, ולהלכה מעיקר הדין, אחר שעבר זמן של החצי שעה אם נותר שמן מותר להשתמש, אולם טוב להחמיר ולחוש לדעת היש אומרים ה"ל ויתנה בפירוש שאינו מקצה השמן למצות נרות החנוכה אלא רק כשיעור המצוה (היינו חצי שעה) ואז אם נשאר שמן אחר החצי שעה רשאי לכולי עלמא להשתמש בו לשאר דברים.

יא. בקבוק השמן ששפך ממנו לנרות חנוכה ונשאר בו שמן בוודאי מותר להשתמש בו לצורך דברים של חול ואין צריך להחמיר בו כלל.

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

תלות רגשית

מהי תלות רגשית, מה הנזק היוצא ממנו ברוחניות ובגשמיות וכיצד נוכל לעזור?

כאשר התלות הרגשית והמשיכה העזה הדדית, ושני הצדדים מעורבים ושקועים בהתמכרות באותה מידה, הם לא יבואו לבקש עזרה. אדרבה, הם יעשו כל מאמץ להמשיך את הקשר ויאבקו שלא יפרידו ביניהם. במצב כזה לא נוכל לעזור להם; אולי אפשר להילחם בהם כדי לנתק בכוח את הקשר.

ואולם בדרך כלל אין הדדיות אלא "רודף" ו"נרדף". האחד יוזם את הקשר בגלל הצורך הנואש שלו שמישהו יאהב ויאמץ אותו, והוא רודף אחר השני, החלש מכדי להתחמק מציפורניו או המעוּדד זאת בצורה סמויה משום שהוא נהנה שמישהו מבקש כל כך את קרבתו. במצבים כאלה, אם ביום מן הימים יבקש הנרדף לנתק את הקשר, הרודף, שפיתח את התלות, יעשה כל מאמץ ולא יבחל בשום אמצעי, שפל ובזוי ככל שיהיה, כדי להכריח אותו להישאר עמו.

יש מקרים לא מעטים שבהם הרודף מתחיל להפעיל סחטנות רגשית במלוא מובן המילה, ומאיים שאם הנרדף יעזוב אותו, הוא יראה בזה בגידה וכפיית טובה, שהרי הוא עזר לו הרבה כל כך. ראיתי מקרים שהרודף איים על הנרדף, שאם הוא יעזוב אותו, הוא (הרודף) יתדרדר מבחינה רוחנית או אף ייכנס לדיכאון, והאשמה תהיה על כתפיו של הנרדף, שהחליט לנתק את הקשר. פגשתי אף מקרים קיצוניים שבהם הרודפים איימו שר"ל יתאבדו אם הנרדף יעזוב אותם, ובמשך תקופה ארוכה הצליחה מזימתם והנרדף חשש לנתק את הקשרים.

כאשר הפונה לקבל עזרה הוא הנרדף המבקש להשתחרר מאימת הרודף, נוכל לעזור לו על ידי שנלמד אותו שהוא לא חייב שום דבר לזה שרודף אחריו, לא מבחינה הלכתית ולא מבחינה מוסרית, ושזכותו המלאה להילחם כדי להשתחרר מפגעו של הרודף אחריו ומבקש את קרבתו.

אין ספק שכולנו צריכים להיזהר שלא לפגוע באחרים, אבל אם מישוהו יגיד לנו: 'אם אתה לא הולך לקנות לי פחית שתייה, אתאבד או אפגע בעצמי', ברור שאיננו אחראים למה שהוא יבחר לעשות ואיננו צריכים להישמע לו. שיעשה הוא מה שהוא רוצה, שייזק לעצמו אם הוא רוצה. הבחירה בידו. אמנם ייתכן שיש חובה להצילו מעצמו, אבל ודאי שלא בדרך שהוא בוחר ודורש מאתנו.

לא קל להתנתק מתלות רגשית. בדרך כלל אני מציע לנרדפים לדבר בארבע עיניים עם הרודף אותם, בצורה נחושה אך רגישה, ולהודיע לו על החלטתם לנתק עמו כל קשר. מאחר שהזקוקים במידה נואשת כל כך לקצת אהבה, ירגישו בעקבות הדחייה שכל עולמם חרב עליהם, חייבים להיזהר שלא להאשימם בתסבוכת, שלא להוסיף צער על צערם וודאי שלא להשפילם ולא לבזותם או לדבר עליהם באוזני אחרים, אלא להודיע להם שעם כל הצער שבדבר, אין מנוס מלנתק את הקשר, מאחר שהוא גורם נזק יותר מתועלת. הנרדפים שמבקשים להתנתק מהקשר החולני אינם זקוקים בשום אופן להסכמת הרודף, אבל חשוב ונכון שיבהירו לו ויודיעו לו מראש על אשר הם עומדים לעשות. אם הוא לא יוכל לסבול את ייסורי הנפש שיציפו אותו בעקבות הצעד הזה, שיפנה הוא בבקשה לעזרה.

ההמשך בעזרת השם בשבוע הבא.

מוסדות אור דוד
שמחים להזמין את כל הקהל הרחב

מסיבת חנוכה

שתתקיים אי"ה ביום רביעי
א' טבת תשפ"ד 13/12/23 (נר שביעי של חנוכה)

בהיכל ישיבתנו הקדושה | בשעה
"אור דוד" המכבים 108 בני ברק 20:30

בהשתתפות

הרה"ג **דניאל זר** שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

משגיח הישיבה

ורבנים חשובים

את הערב ינעים זמר
ותזמורת מלאה

מנחה הערב שמעון פרץ הי"ו

הכניסה חופשית
בואו בהמוניכם לערב
מהנה ובלתי נשכח!

הכניסה לנשים
מרחוב שלוש
השעות

המסיבה תועבר
לנקודת הלויין
מהשעה 21:30

כיבוד
קל